KARPATSKÁ VÍLA

MIROSLAV SMRTIČ

Karpatská víla

Miroslav Smrtič

2026

Obsah

Prvá časť 6
1. Dom 7
2. Svetlo 12
3. Príležitosť 19
4. Hrad 24
5. Lucia 41
6. Búrka 51
7. Nepokoj 61
8. Anna 73
9. Pohreb 89
10. Prekliatie 102
11. Záhrada 114
12. Zábery 132
Druhá časť 135
13. Karpaty 136
14. Vlak 145
15. Júlia 152
16. Polia 162
17. Vzďaľovanie 167
18. Vnútri 182
19. Noc 188
20. Prebudenie 192
21. Dážď 197
22. Dohoda 207
23. Nehoda 215
24. Hľadanie 220
25. Rozhodnutie 228

26. Pomoc 238
27. Maľba 242
28. Pozvanie 248
29. Obeť 252
30. Precitnutie 256
31. Návrat 260
32. Zmrzlina 270
33. Temno 278
34. Strach 285
35. Zamrznutie 291
Tretia časť 299
36. Volanie 300
37. Čajovňa 305
38. Eva 309
39. Plán 314
40. Rozkaz 319
41. Mená 325
42. Váhanie 330
43. Maľby 335
44. Nôž 339
45. Krv 343
46. Milan 349
Epilóg 352

Miroslav Smrtič
Karpatská víla

Vydanie prvé, elektronické.

ISBN 978-80-570-8882-0 (PDF)
ISBN 978-80-570-8883-7 (EPUB)
ISBN 978-80-570-8884-4 (MOBI)

Všetky postavy a udalosti v tejto knihe sú vymyslené. Akákoľvek podobnosť so skutočnými osobami je čisto náhodná.

Prvá časť

1. Dom

Milan · Pred dvoma rokmi

Vystúpil som z auta do vysokej trávy. Skôr než som stihol zabuchnúť dvere, okolo ucha mi zabzučala otravná osa. Žlté tričko nebol dobrý nápad. Odniekiaľ sa niesla vôňa narúbaného dreva. Ešte mi chýbal zvuk cirkulárky k dedinskej atmosfére. Pozrel som sa na dom, kvôli ktorému som prišiel. Bol taký vždy, alebo za ten rok, čo tu babka nebola, tak schátral?

Strecha z vyblednutých šindľov volala po výmene, praskliny omietkov prechádzali ako jazvy, rámy okien už takmer bez farby potrhané. Statik by možno po piatich minútach povedal to, čo som si nechcel pripustiť: *Dole s ním.* A ostal by mi pozemok, veľký, so záhradou. Ale čo by som s ním robil? Susedia boli väčšinou dôchodci, no aj tu sa už tlačili nové domy. Developeri si časom nájdu cestu všade. Keby som ešte čakal, možno by som neskôr predal lepšie. Dom však medzitým chátral. A ja som sa potreboval v živote posunúť, možno zobrať hypotéku na byt, prestať sa vyhýbať ťažkým rozhodnutiam.

Dom mi prenechala mama. Chcela, aby som sa mal z čoho odraziť, a pýtala sa ma často, kedy ho predám. Akoby ho chcela mať čo najskôr z krku.

Možno jej pripomínal detstvo a rodičov, všetko, čo stratila. Nebývala ďaleko, no sem sa nevracala.

Od domu to bolo k lesu len kúsok a Malé Karpaty som mal ako na dlani. Nie je to veľké pohorie, ale dá sa v ňom stratiť. A netreba sa báť medveďov. A vlky? Už keď som sem chodil ako malý, počul som príbehy o vlkoch, ktoré tu stále lovili, ale boli to skôr legendy. Vlka tu naozaj nie je možné stretnúť, a aj keby, bol by plachý, takže niet sa čoho báť – okrem davov turistov. Tak som si to myslel.

Podarilo sa mi oslobodiť hrdzavejúcu bránku, ktorá už dobre nedoliehala a držal ju len kúsok špagátu. Dvor bol zarastený burinou, čo sa dalo čakať po takej dobe? Po schodoch som vyšiel na malú verandu, vytiahol kľúč a odomkol vchodové dvere. Za nimi vstupná chodba, kedysi na zadržanie chladu, dnes už len prechodový priestor. V nej malý botník so zopár topánkami, ktoré tu ostali. Babkine pantofle už nik neobuje. Na stene vypchatý bažant, presne ten, ktorého som sa ako malý bál. Po rokoch vyzeral rovnako úboho ako celý dom. Za bielymi dverami, ktoré sa nikdy nezatvárali, ma dlhá chodba vítala so spomienkami na sladkú vôňu višňovej bublaniny a babku, ktorá mi ju niesla do ruky, nech niečo zjem. Prvé dvere napravo viedli do obývačky so starým lustrom (krištáľ to nebol, no pôsobil), skrine už

mierne rozpadnuté. Obývačka slúžila ako výklad, na návštevy, oslavy, na chvíle, ktoré sa mali tváriť lepšie, než boli. Už by tento účel nesplnila. Oproti bola hosťovská izba, ktorú takmer celú zaberala široká posteľ a veľký perinák, moje zaručené miesto pri hre na schovávačku.

Ďalej po chodbe bola kúpeľňa: zastaralá s nepríjemným pachom, ale snáď použiteľná. Voda tiekla, účty som platil. Oproti kúpeľni boli schody hore na manzardku a na konci chodby jedáleň s výhľadom priamo na hrad. Z jedálne viedli ešte dvere do spálne. Tam som v skrini našiel staršie oblečenie po dedovi a babke a zopár starých detektívok, ktoré dedo čítal. Neostalo tu veľa nábytku, po babkinej smrti sa veľa vecí vyhodilo. Takto prázdny pôsobil dom smutne, akoby sa jeho príbeh skončil a nebol schopný začať nový, čo bola moja vina.

Po chvíli v dome som vyšiel na vzduch. Aj keď som otvoril okná, vnútri sa držal ťažký pach starých stien. Bolo osem večer, slnko zapadalo a ulica bola tichá. Prišiel som hneď po práci, unavený, a dúfal som aspoň chvíľku pokoja od mesta, od povinností aj od Janky, mojej priateľky.

„Zdravím, Milan," ozvalo sa spoza plota.

Trhlo ma. Sused Čermák stál za plotom v tieni pri kríkoch. Určite tam celý čas stál a čakal, kedy vyjdem.

„Dlho som tu od vás nikoho nevidel. Myslel som, že sa ukážeš skorej. Vnútri to už musí byť cítiť.“

„Nie je to až také zlé,“ odpovedal som, hoci mal pravdu. „Vetrám.“

Premeral si dom zamračeným pohľadom. „Ideš to tu opravovať?“

„Predávať“, povedal som. „Dlho som to odkladal, ale je čas. Nechcem sa pozerať, ako sa mi rozpadá pred očami.“

Prikývol, ale stále sa mračil, akoby mu niečo nesedelo. „Čudujem sa. Mal som za to, že tento dom sa nepredá.“

„Prečo by sa nepredal?“ spýtal som sa. „Je to na mňa priveľká investícia. Ak sa to vôbec dá zachrániť.“

Chvíľu mlčal, akoby si rozmyslel, či sa má do tejto témy vôbec pustiť.

„Myslel som, že ťa toto miesto len tak nepustí,“ povedal napokon. „Držalo tu aj tvojho deda. Veľakrát vravel, že predá a odíde, ale nedokázal to.“

„Kam by šiel? V tej dobe asi ani nemal na výber. Za socializmu asi nebolo ľahké len tak sa odsťahovať.“

Sused neisto pokrútil hlavou. „Nebolo to len o tom. Mal tu ešte niečo, čo nevedel opustiť. Volalo ho to z lesov.“

„Z lesov? Dedo sa lesom predsa vyhýbal,“ oponoval som. „Skôr ho to ťahalo do šenku, to áno. Na prechádzku ho človek nedostal.“

Znova sa na mňa pozrel zamračene. „Svojho času bol aj v lesoch, veru často, ale potom… potom už tam nechodil. Ale keď ti sám nepovedal prečo, nebudem vyťahovať históriu.“

V jeho hlase bolo varovanie, ale netušil som, na čo naráža. Sused stál a čakal, akoby váhal, či ešte niečo dodať, no napokon len mávol rukou. „Viac sa ma nepýtaj. Spomienky vybledli a ťažko povedať, čo bola pravda a čo výmysly. Idem ja radšej,“ uzavrel. „Dobre sa vyspi a nechaj okná otvorené. Za tú dobu mohla pleseň riadne úradovať.“

„Máte pravdu. Nechám to vetrať,“ prikývol som. „Do rána tu bude dúfam lepší vzduch. Majte sa zatiaľ.“

„Ahoj,“ odvetil a zmizol.

2. Svetlo

Vošiel som dnu. Dom pôsobil naraz inak, akoby sa zmenil po tom rozhovore, presiakol novými spomienkami. Nepamätal som si, že by dedo niekedy vkročil do lesa. Bral som to ako jeho prirodzenosť, vyraziť do dediny, do šenku, objednať niečo, čo vyzerá ako voda, ale má od nej ďaleko, a zapiť to pivom, popritom vyfajčiť spartky. Možno v tom bolo niečo viac, chcel na niečo zabudnúť? Ani by som asi nič nevedel, keby sa sused nepotreboval vyrozprávať. Nevadí. Keď to doteraz bolo zabudnuté, mal by som to tak nechať.

Vyšiel som hore na poschodie. Na stene pri schodoch bol ceruzkou nakreslený dedo. Nevedel som, kto to nakreslil. Kresby som sa bál už ako malý. Aj teraz mi prišlo zvláštne, že ju niekto umiestnil práve sem: na miesto, kde sa večer človek vždy na chvíľu zastaví, kým vojde do tmy poschodia.

Hore bolo klasické usporiadanie týchto domov: na jednej strane manzardka, na druhej povala s komínom. Ako dieťa ma povala desila a tie dvere by som sám neotvoril ani za všetky čokolády sveta. Asi preto, že dvere do manzardky viedli do pekného, presvetleného priestoru, kým tie druhé na povalu otvárali len tmu a pavučiny. Chcel som

to pozrieť na druhý deň, podľa pachu tam niekde určite tiekla voda cez strechu. Úžasné.

Manzardka bola vlastne veľká izba. Kedysi mamina detská. Ostala tu posteľ, jeden popísaný stôl, drevené stoličky a okno plné pavučín. Otvoril som ho. Dovnútra vošiel chladnejší večerný vzduch a s ním aj vôňa neďalekého lesa. A potom ten výhľad.

Pohľad z okna bolo to, čo by ma možno prinútilo si dom nechať. Priamo bolo vidieť kopce Malých Karpát a Plavecký hrad. Slnko už takmer zapadlo. Ten výhľad som miloval. Vždy som si predstavoval, čo sa na hrade dialo za tie storočia, čo tam stojí. Pozeral som sa naň tak dlho, až ho pokryla tma. Potom som si ustlal na matraci, prehodil cezeň deku, vankúš som si priniesol. Zaspal som rýchlo, tak, ako som vždy vedel zaspať kdekoľvek.

Zobudil som sa okolo jednej. Často sa v podobnom čase budím. Niekedy som hore hodinu aj viac. Chápem ten stredoveký zvyk rozdeliť si noc na dve časti a využiť ju na viac než len na spánok.

Lenže tentoraz som sa nezobudil sám od seba. Akoby niekto volal moje meno.

„Milan… poď sem…“

Keď som sa úplne prebudil a vstal, už som nič nepočul. Všade bolo ticho, ako býva na dedine.

Len pes od susedov štekal, lebo ho niečo vyrušilo. Po chvíli prestal aj ten. Chvíľu mi trvalo, kým som sa zorientoval.

A potom som si to všimol. V diaľke za oknom bolo silné svetlo. Mesiac slabo svietil, ale taký výrazný byť nemohol. Lampy na ulici na tomto konci nikdy neboli. Naklonil som sa k oknu a uvidel som to jasne: na Plaveckom hrade sa svietilo. Prečo sa na hrade svieti? To som si pomyslel prvé. Potom som si uvedomil, že tam môžu mať oheň, prečo nie? Jasná letná noc, možno aj tropická, príjemná na stanovanie pod hviezdami. Lenže to svetlo bolo biele, príliš biele a príliš sústredené na jednom mieste. Nevedel som, či by bolo oheň takto vidieť. Trochu to pripomínalo silnú žiarovku namierenú priamo… mne do okna. Alebo to bol len optický klam?

Pes sa rozštekal znovu.

„Ticho, Arik!“ zakričal sused, zrejme už napoly prebudený.

Niečo na tom svetle ma upútalo. Akoby ma volalo. Akoby to nebola náhoda. Akoby chcelo, aby som tam šiel za ním, priamo na hrad.

Nešiel som tam hneď, nie som blázon, aby som sa tam hrnul v noci. A nechcel som tam ísť ani sám, niežeby som sa bál… možno trochu. Nepoznal

som už nikoho v okolí, dlho som v Sološnici nebol. Napadlo mi, že ráno zavolám kamarátovi, či by neprišiel z Bratislavy a nešiel so mnou na hrad aspoň na jednu noc. Boli prázdniny, Ondrej ako učiteľ mal veľa voľného času. Stan aj spacák som mal so sebou, pôvodne len pre istotu, keby sa v dome nedalo spať. Bol som vopred pripravený, že tam pôjdem? Na hrade som nebol roky. Ako deti sme tam chodili často ešte predtým, než sa lúka zmenila na parkovisko pre pol Bratislavy. Kedysi sme tam bývali skoro sami. Niekto tam ale musel byť tú noc, odkiaľ by inak bolo to svetlo? Stále mi svietilo rovno do okna, hoci možno to len tak pôsobilo.

Rozhodol som sa stráviť tu napokon viac času, ako som pôvodne zamýšľal. Práca musela počkať, dovolenku som si chcel predĺžiť, aj tak som potreboval na chvíľu vypnúť. Priateľka v Bratislave, Janka, vydrží pár dní, hovoril som si. Možno si to ani nevšimne. Bývali sme síce spolu, ale v poslednom čase sme na seba nemali čas… alebo skôr nechceli mať. Ona si mohla oddýchnuť odo mňa a ja od plánov do budúcnosti, na ktoré sa mi zatiaľ nechcelo myslieť. Zaspal som až nad ránom. Stále som to nevedel pustiť z hlavy a to svetlo sa stratilo až niekedy po tretej. Chodil som sem aj predtým, ale teraz, keď som tu bol sám, bolo niečo inak.

Ráno som si spravil praženicu a pofotil dom. Všetko som nafotil tak, ako to bolo, bez filtrov, nemalo význam klamať, pravda by sa aj tak ukázala pri prehliadke. Hore som prezrel aj povalu. Cez šindle presvitalo slnko, v takom svetle to nebolo strašidelné. Viac som sa obával pivnice. Ležalo tam ešte uhlie. Aj tam som spravil pár fotiek a bol som spokojný: kto sem príde, musí vidieť realitu. Prešiel som von, aby som nafotil niečo z dvora a záhrady.

Za domom boli vzadu na dvore betónové schodíky k letnej kuchynke. Nazrel som dnu, ešte tam bolo vrece s obilím. Vzduch páchol myšinou a bzučali tam muchy. Dúfal som, že nejaké myši sa nedostali do domu.

Vedľa bola malá garáž. Dedo tam mal ešte Babettu. Skúsil som ju naštartovať, márne. Škoda. Dedo vedel opraviť všetko, čo malo motor, čas však motorkám nepraje. Možno by stačilo vymeniť sviečku. Keď budem mať čas, pozriem sa na to, sľúbil som si naivne.

Na konci dvora bol plot s okami a bránka do záhrady. Záhrada bola dlhá, niečo cez desať árov, boli tu višne, jablone, hrušky. Kedysi tu rástli zemiaky, mrkva, kapusta, všetko, čo vedelo vyrásť v ílovitej zemi, no ostala len vysoká tráva.

Zbehol som do auta po kosačku, vzal som ju, lebo som tušil, ako bude záhrada vyzerať. Zavolal som potom Ondrejovi. Mal čas a dokonca zohnal auto, takže som nemusel ísť poňho na autobus. Dohodli sme sa, že príde poobede.

Pokosil som záhradu. Keď konečne tráva padla, miesto vyzeralo zrazu normálnejšie, aspoň naoko. Spravil som pár fotiek, záhrada môže byť pre niekoho lákadlo. Pre ľudí, čo sa ešte vedia tešiť z práce okolo domu.

„Dobré ráno," ozval sa znova sused Čermák spoza plota.

„Dobré," odzdravil som, opierajúc sa o kosačku.

„Konečne sa to pokosilo," hodnotil. „Bársaká háveď v tej tráve žila. Všetko sa to potom tlačí aj k nám. Bál som sa, že sa vrátia aj potkany, ale tento rok som ich nevidel."

„Chcel som to prejsť, nech to trochu vyzerá," povedal som.

Zaváhal som, no vypadla zo mňa otázka: „Pán Čermák… v noci ste videli to svetlo z hradu? Nezdalo sa vám, že svieti až sem? Akoby baterka. Alebo… nejaký laser."

Sused sa pozrel smerom k hradu, akoby chcel to svetlo vidieť. „Arik ma zobudil, to je pravda.

Neviem, čo ho mátalo. Je vycvičený brechať len vtedy, keď má dôvod. Na hrad som nepozeral. A že by niečo svietilo… nevšimol som si. Len ten pes ma vytočil. Potom stíchol a šiel som spať.“

Na moment sa ešte zamyslel. „Vravel si svetlo pri hrade? Hm. Najskôr tam len nejakí mladí stanovali. Stále tam chodia bratislaváci. Viac ľudí než zvierat v tých lesoch. Byť tebou, nechám to tak.“

„Asi máte pravdu,“ prikývol som.

Nepovedal som mu, že sa tam chystám. Mal som pocit, že by ma odhováral a že by sa pritom neodvolával len na turistov.

Radšej som sa šiel umyť, oddýchnuť si a najesť sa. Zbehol som dole do dediny po zásoby, aby sme tam nehladovali. Plánoval som jednu noc a potom to nechať za sebou.

3. Príležitosť

Samo · Teraz

Môj YouTube kanál trpel odlivom odberateľov a ja som začínal byť nervózny. Tento rok mi nevychádzal, moje posledné video zapadlo, čísla boli slabé, ľudia sa presúvali k iným, hlasnejším, drzejším. Brigády ma ako-tak uživili, počítal som mesiac čo mesiac, či ostanem v garzónke v Rači alebo sa vysťahujem do nejakej opustenej garáže na kraji mesta. Potreboval som to konečne rozbehnúť s vlastným obsahom, s vlastným príbehom. Dom v Hnúšti, kde som to skúšal naposledy, mi nevyšiel, a pritom ma to stálo veľa času, energie a peňazí. Bolo tam toho dosť – výpadky elektriny, záblesky viditeľné aj zvonka, zvláštne zvuky, o ktorých nik nevie povedať viac. Lenže tam chýbal príbeh. Sološnica ho mala. Príliš dobrý na to, aby som si to nechal niekým vziať.

Od januára som preto majiteľa domu v Sološnici otravoval tak vytrvalo, až som sám sebe začal liezť na nervy. Nech mi dovolí prespať aspoň jednu noc. Nech mi dá šancu. Najstrašidelnejší dom na Slovensku, možno v celej Európe, ak človek uverí tomu, čo sa šepká po dedinách. Lenže majiteľ bol nedostupný. Ignoroval ma. A o to viac budil zvedavosť. Všetci si ešte pamätáme búrku, ktorá zničila takmer celé Malé Karpaty a vystrašila ľudí

v širokom okolí. V internetových komentároch sa to spájalo s jedným miestom stále dokola, s tým domom. Vtedy som si povedal, že ak to uchopím správne, bude to môj návrat. Dám tomu príbeh. A možno sa v tom dotknem aj pravdy.

Lenže majiteľ bol stále preč. Raz bol niekde v exotike, raz zmizol úplne, raz „nemám čas“. Bolo ťažké sledovať jeho kroky. A keď sa náhodou objavil v Bratislave, bolo to vždy len na chvíľu, ako človek, ktorý sa nechce zdržovať nikde, kde ho môže dobehnúť minulosť.

Napokon som mal šťastie. Cez kamaráta z cestovky som zistil, kam najbližšie poletí, a spravil som si výlet aj ja, hoci som naň nemal. Presviedčal som sa, že je to investícia. Že je to práca. Že to „stojí za to“.

V Ríme som ho sledoval až do Vatikánu. Čo tam hľadal, som nezistil. Stratil som sa v jednom z nenápadných kostolov, keď vyšiel, stále sa o niečom dohadoval s kňazom, ktorý skôr vyzeral, že sa ho snaží odbiť. Nebol v Ríme len ako turista. Na chvíľu sa mi zdalo, že sa obzrel, akoby tušil, že ho niekto sleduje. Žeby hľadal odpustenie v cirkvi?

Sledoval som ho až do malej pizzerie. Sadol som si k nemu bez pozvania. Pozrel na mňa tak, že som

si na chvíľu želal, aby som tam nikdy neprišiel. „Znova vy," vzdychol si.

„Povedal som, že vás nájdem všade, nie? Nemôžete ten dom nechať tak," prešiel som priamo k veci. Pamätal si ma, už dlho som mu liezol na nervy. „Nechcete vedieť, či je už bezpečný? Či je to už preč? Nedám vám pokoj. A nie som jediný. Budú vás otravovať, kým to nevyriešite."

Dlho mlčal. Videl som, že bol napätý, nebola to pre neho uzatvorená kapitola, aj keď sa tak snažil tváriť.

„Som z toho už unavený," povedal napokon. „Ani tu nemajú odpoveď, ktorá by niečo vyjasnila. Stále ma to budí v noci. Nemôžem ho predať a nedá sa zničiť."

Narážal na pokus dom zbúrať: robotníci prišli a v tej chvíli sa spustil vietor taký silný, že sa k domu nedostali. Vraj sa cesta vlnila prachom, ktorý sa vrážal do očí, akoby aj cesta dom bránila. Odvtedy sa o zničenie domu nepokúšal nik.

„To, čo je v dome, je nebezpečné," dodal. A ja som podľa tónu hneď vedel, že to nie je *to*, ale *niekto*.

Presvedčil som ho, aby mi dal kľúč. Že tam prespím. Jednu noc, možno dve. Že to natočím, prehľadám, a ak tam naozaj niečo je, aspoň to

ľudia uvidia. Že možno to celé konečne niekam posunieme.

Moje nadšenie prerušil, keď sa na mňa vážne pozrel. „Aby som povedal pravdu," povedal priamo, „najskôr zomriete. Ale keď tak veľmi chcete… Snáď to bude varovanie pre ďalších."

Už som počul všelijaké varovania. Keď som spal v lese na hranici medzi Ukrajinou a Poľskom, kde ma podľa miestnych mali roztrhať nočné mory alebo vlky. Keď som prespal v rozpadnutom pruskom zámočku, kde sa vraj „niekto prechádza po stenách". Bol som na to zvyknutý. Lenže tentoraz, keď mi pozrel do očí a povedal to bez emócie, som na chvíľu zaváhal. Skôr preto, že som prvýkrát cítil, že toto varovanie nie je pre efekt. Že je to prosba, aby som do toho nešťúral.

O mesiac mi naozaj poslal kľúč. Na obálke bolo len: *Veľa šťastia.*

Mrzelo ma, že nechcel povedať viac, lebo jeho príbeh bol kľúčový: mohol by objasniť to, čo som si musel domýšľať. Čím viac mlčal, tým jasnejšie mi bolo, že niektoré veci sa v Sološnici nerozprávajú nahlas. Ani po rokoch.

A tak som si z útržkov skladal, čo sa dalo: dom, búrka, majiteľ Milan Bamovič, ktorý sa tam po nej už nikdy nevrátil. Dedina, kde ho nemajú

radi. Farár, ktorý o ňom odmieta hovoriť. Vraj ich oklamal, lebo ignoroval ich varovania. Dedina napokon ostala bez kostola. Neboli schopní doteraz ani začať práce na jeho obnove. Museli sa stretávať v kultúrnom dome, lebo kvôli počasiu sa nedalo dostať ani ku kaplnke na kraji dediny. Niet divu, že Sološnicu označovali za prekliatu. Najväčšia záhada bola ukrytá ale vnútri. Tento príbeh totiž nie je len o dome. To je na tom to najhoršie – aj najlepšie. Je o niekom, kto by nemal existovať.

A ja som mal v ruke kľúč k tejto záhade.